

«круглі столи», засідання студентських клубів. Тобто виділена площа для музею могла б використовуватись певним чином для начального, наукового і виховного процесів. При музеї має бути приміщення для зберігання архівних справ, книг, журналів, газет. Відповідно потрібен і невеликий читальний зал. Приміщення для музейних залів необхідно визначати при проектуванні навчального закладу.

ІННОВАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ОБСЛУГОВУВАННІ ВІДДАЛЕНИХ КОРИСТУВАЧІВ (НА ПРИКЛАДІ БІБЛІОТЕКИ ВНЗ УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»)

І. О. Науменко, *завідувач інформаційно-бібліографічним відділом бібліотеки
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава, Україна*

В умовах становлення інформаційного суспільства комунікаційні засоби зазнали значних перетворень, які вплинули на діяльність бібліотек загалом і на трансформацію бібліотечних послуг, сприяли розширенню комунікаційних каналів поширення інформації.

Задоволення інформаційних потреб усіх учасників інформаційних відносин у бібліотеці – це істотний фактор підвищення рівня інформатизації суспільства, побудови суспільства знань [1, с. 262].

Питанням упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у бібліотечну практику займалися такі провідні бібліотекознавці: А. Соляник, Я. Шрайберг, І. Давидова, В. Ільганаєва, Л. Костенко, Н. Кушнарєнко, І. Пилко, М. Сенченко, М. Слободяник, А. Соколов та ін. [2, с. 14].

Освоївши роботу з віртуальними ресурсами, бібліотека Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ) стала повноправним елементом віртуального простору.

Основним сучасним засобом наукової комунікації бібліотеки ПУЕТ є сайт, який надає користувачеві інформацію про ресурси бібліотеки та її багатогранну діяльність, забезпечує доступ до ресурсів власної електронної бібліотеки та мережі Інтернет. Особливе місце в довідково-бібліографічному обслуговуванні

посідає електронний каталог (ЕК). На базі каталогу користувачам надаються такі послуги: інформація про забезпеченість літературою навчального процесу, виконання бібліографічних запитів різної складності, складання бібліографічних списків літератури за заявками користувачів тощо.

Основним каналом до наукової комунікації є репозитарій, розміщений на сайті бібліотеки ПУЕТ.

Також пошуку інформації допомагає впоратися розміщена на сайті рубрика «Корисні добірки» – вебліографічний тематичний путівник по інтернет-ресурсах за профілем університету.

Одним із результатів аналізу бібліографіями електронної інформації стала рубрика «Повнотекстові електронні журнали», де зібрані посилання на сайти наукових періодичних видань.

Представлена на сайті бібліографічна продукція: біобібліографічні та бібліографічні науково-допоміжні покажчики літератури, які є аналогами традиційних друкованих видань.

Як інструмент дистанційного обслуговування користувачів набули поширення віртуальні книжкові виставки. В них структуруються зростаючі масиви бібліотечних інформаційних ресурсів, а самі електронні виставки, власне, є соціальними інформаційними комунікаторами [3, с. 29].

Пріоритетним напрямом інформаційного обслуговування бібліотеки ПУЕТ стала організація віртуально-довідкових служб (ВДС).

Модернізація форм і методів інформаційного обслуговування зумовила створення в бібліотеці ПУЕТ 2008 р. віртуально-довідкової служби, яка значно розширила можливості надання інформації користувачам, підвищила оперативність і якість цієї послуги.

У віддалених користувачів з'явилась можливість отримувати інформацію в режимі «запит – відповідь». Користуватися послугами ВДС може будь-яка особа, яка має доступ до Інтернету і звернулася до служби, незалежно від її соціального статусу і місця проживання, адже ці послуги наші бібліотека надає безкоштовно.

Розширюючи форми та методи інформаційного обслуговування віддалених користувачів у бібліотеці ПУЕТ, 2012 р. було також створено і реалізовано нову оригінальну розробку – онлайн-службу «Бібліотечний консультант» у вигляді інтерактивного онлайн-сервісу.

Позитивним прикладом довідково-бібліографічного обслуговування віддалених користувачів бібліотеки ПУЕТ є також

участь у корпоративному проєкті «Віртуальна бібліографічна довідка: об'єднана довідкова служба бібліотек України», яка була започаткована 2004 р. Національною бібліотекою України для дітей.

На сьогодні, учасниками проєкту є 66 віртуальних операторів із 23 бібліотек України.

Вагомим елементом у системі інформаційно-комунікаційного обслуговування користувачів є електронна доставка документів, яка дозволяє пересилати електронні копії статей, розділів книг із фондів бібліотеки віддаленим користувачам на їх запити. Здійснити замовлення можна на сайті бібліотеки, заповнивши бланк-замовлення.

Надзвичайно перспективним і ефективним засобом входження бібліотеки ПУЕТ у світовий інформаційний простір є розміщення інформації у соціальній мережі Facebook.

Бібліотека ПУЕТ швидко адаптується до вимог сьогодення: запроваджує різноманітні інновації під час проведення інформаційних заходів. Упровадження віртуальної форми групових інформаційних заходів дозволило також уникнути тривалої процедури узгодження місця та часу проведення.

З метою бібліографічного інформування науковців університету бібліотека проводить «День кафедри», який дозволяє максимально повно розкрити бібліотечні фонди. Спілкування з викладачами кафедри здійснюється через мережеву папку університету, у якій усі матеріали викладено в електронному вигляді, тому викладачі у будь-який зручний час можуть з ними ознайомитись.

Перспективним і пріоритетним напрямом діяльності бібліотеки ПУЕТ є підвищення якості систематичного інформування користувачів, наприклад, співробітники інформаційно-бібліографічного відділу регулярно проводять «Дні інформації» та складають інформаційні бюлетені літератури «Нові надходження літератури в бібліотеку ПУЕТ», які також через локальну мережу розсилають на кафедри університету.

Найбільш раціональною формою доведення поточної інформації до користувачів є система ВРІ (вибіркове розповсюдження інформації) та ДЗК (диференційне забезпечення керівників), за допомогою яких бібліографи регулярно надають абонентам відомості про нову літературу відповідно до їхніх запитів за наявності постійного зворотного зв'язку, розсилаючи необхідну інформацію електронною поштою.

Отже, завдяки впровадженню в роботу бібліотеки ПУЕТ інноваційно-комунікаційних технологій інформаційне обслуговування віддалених користувачів вийшло на новий значно вищий рівень, який дозволяє надавати більш якісні послуги, прискорює доставку інформації до користувачів, координує діяльність усіх підрозділів бібліотеки з бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування. Завдяки Інтернету довідково-бібліографічне обслуговування відбувається більш оперативно, збільшується аудиторія користувачів, з'являється можливість надавати не тільки бібліографічну, а й повнотекстову інформацію, забезпечувати доступність послуг для віддалених користувачів.

Список використаних джерел

1. Желай О. Інформаційні запити як орієнтир удосконалення бібліотечної діяльності / О. Желай // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – 2011. – Вип. 30. – С. 262–263.
2. Медведєва В. Становлення інформаційно-комунікаційних технологій у діяльності інформаційно-аналітичних служб бібліотек (на прикладі Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади НБУВ) : монографія / В. Медведєва; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2013. – 180 с.
3. Туровська Л. Електронна виставка як комунікаційна модель діяльності наукової бібліотеки [Текст] / Л. Туровська, І. Смоляр // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 3. – С. 29–31.

АНАЛІЗ КЛАСИФІКАЦІЇ ДОКУМЕНТАЛЬНИХ РЕСУРСІВ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ

Ю. Д. Мусієнко, аспірант

Харківська державна академія культури, м. Харків, Україна

Упродовж останніх років в Україні інтенсифікувалися теоретичні дослідження, що торкаються питань значущості релігійних документів та існування церковнопарафіяльного діловодства. Зокрема, сучасними дослідниками приділяється значна увага історичному аспекту ведення діловодства в церкві. Ю. С. Кондратюк у своїй дисертаційній роботі розглядає православні інституції та духовенства, як суб'єкти формування парафіяльного діловодства кінця XVIII–початку XX століть [1]. Цей же період часу висвітлений у публікації О. М. Ігнатуші, де науковець наголошує,